

Tsjielp!!

Natuur- en Vogelwacht
Culemborg e.o.

Digitale nieuwsbrief editie maart 2025 – nr. 172

NVWC-activiteiten maart 2025

WOENSDAG 5 MAART AFTRAP JUBILEUMJAAR NVWC 50 JAAR!

05-03-2025

Op 5 maart werd een plaatselijke natuur- en vogelwacht opgericht. Deze natuur- en vogelwacht staat open voor jongeren vanaf 12 jaar die belangstelling hebben voor de natuur.

Het ligt in de bedoeling elke week een excursie te houden naar een natuurgebied in de omgeving van Culemborg. In een later stadium zullen er kampjes en weekenden worden gehouden in natuurgebieden buiten de gemeente.

Op vrijdagavond 21 maart wordt er voor belangstellenden een kennismakingsavond gehouden bij Gerard van Zuylen, Zandstraat 32a, Culemborg.

Zaterdag 22 maart vertrekt er om 7.00 uur vanaf HET JACH (tegenover het nieuwe postkantoor) een excursie naar een natuurgebied bij Culemborg, waarbij een ieder welkom is.

Verder is er een groep (met wat meer ouderen) die zich bezig zal houden met diverse inventarisaties in gebieden om Culemborg. Voor beide groepen kunt u voor inlichtingen terecht bij het contactadres: Arno Bos, Molenwal 45, Culemborg, tel. 03450-5153.

Kom naar de opening van ons jubileumjaar op 5 maart

Het was op 5 maart 1975 dat de NVWC werd opgericht en op 5 maart 2025 gaan we officieel van start met ons jubileumjaar. Vanaf 19:30 uur bent u van haren welkom voor koffie of wat anders met een heerlijk NVWC gebakje.

Om 20:00 uur zal de jubileum Hak-al worden uitgereikt aan wethouder Bijvoet, die vervolgens kort het woord zal nemen.

Daarna is Arnold van Vliet aan de beurt, een enthousiaste bioloog uit Wageningen, bekend van zijn vele televisieoptredens, die aan de wieg heeft gestaan van de Natuurkalender, van de tekenradar en van vele andere initiatieven die te maken hebben met biodiversiteit. Hij zal een boeiende presentatie verzorgen en ongetwijfeld weer nieuwe inzichten geven in de natuur in Nederland en hoe we daarmee omgaan. Vervolgens gaan we met een lekker drankje en hapjes onze vijftigste verjaardag vieren. Er zal ongetwijfeld nog worden teruggekeken met leuke oude foto's en filmpjes, maar zo met z'n allen kunnen we ook vooruitkijken.

Voor iedere aanwezige is er nog een verrassing, waarmee we de NVWC nog bekender kunnen maken in Culemborg.

Wanneer: 5 maart 2025, vanaf 19.30 uur. Waar: De Steenuil, Steenovenslaan 20.

Biodiversiteitsdag 25 mei

We vieren ons vijftigjarig bestaan nog het hele jaar. Een ander hoogtepunt zal de biodiversiteitsdag zijn. Op 25 mei is er op Werk aan het Spoel een hele dag kunst en natuur. Samen met LekArt en Rivier Actief gaan we zoveel mogelijk mensen laten zien hoeveel mooie natuur we hier in onze omgeving hebben. De werkgroepen van de NVWC gaan met groepen belangstellenden op pad en gaan op zoek naar planten, vogels, vlinders en allerlei andere natuur. Ook met de jeugd zijn er allerlei activiteiten en we gaan genieten van het landschap. Ook gaan we, samen met de bezoekers, kijken hoe het is gesteld met de BasisKwaliteit van de Natuur (BKN) rond Culemborg. Komen de vogels, vlinders en planten die thuishoren in onze omgeving er wel allemaal voor? En zo niet, wat kunnen we doen om onze omgeving weer zo te maken dat de algemene soorten algemeen kunnen blijven of weer worden?

Wanneer: 25 mei, vanaf 11:00 uur. Waar: Werk aan het Spoel.

Marktkraam huren

Op de biodiversiteitsdag komen verschillende stands te staan. Heb je interesse om als standhouder je natuurproducten aan te bieden, dan kan dat.

Je kunt een marktkraam huren voor € 55. De kraam is 2 of 4 meter breed (geen prijsverschil in maat) met dakje en kan met meerdere verkopers worden gedeeld. Aanmelden kan via info@lekart.nl. Zie ook de [agenda](#) van Werk aan het Spoel.

Verkeersregelaar of EHBO-er

Als je op 25 mei wilt meehelpen als verkeersregelaar of EHBO-er, kun je dat aangeven via info@lekart.nl.

NVWC-activiteiten maart 2025 (vervolg)

01-03-2025

Vogels in de buurt: Grutto's terug in de uiterwaarden

Traditioneel staat de excursie in maart in het teken van de Grutto. Deze prachtige vogel is sinds half februari weer te zien in onze uiterwaarden. Gerrit Jan stapt op 1 maart om 9:00 uur op de fiets vanaf het grote plein voor De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg. De excursie duurt ongeveer twee uur. Deze maandelijkse fietsexcursies zijn geschikt voor zowel beginnende als gevorderde vogelaars. Aanmelden vooraf is niet nodig en er zijn geen kosten aan verbonden. Heb je een verrekijker? Neem die dan mee. Voor meer info een mailtje naar gjklop@gmail.com.
Volgende excursie: **29 maart**.

Wegens vakantie en andere verplichtingen van Gerrit Jan zijn enkele data van "Vogels in de buurt" gewijzigd. De excursie van april is een week naar voren geschoven, dus er is deze maand een tweede excursie en wel op 29 maart, zie hieronder.
De excursie van 3 mei gaat naar 10 mei.

19-03-2025

Maandelijkse lezing: Het lievelingsgebied van.....

.....Jan Dirk Buizer, Gerrit Jan Klop, Loes Plaisier en Anthonie Stip. Vier NVWC-leden geven een impressie van hun lievelingsgebied in en om Culemborg. Ze delen met ons de mooie natuur en hun belevenissen daarin. Om te beginnen : Anthonie Stip neemt ons mee naar zijn achtertuin: het Tichelterrein in Buren. Hij laat ons het prachtige landschap, de mooie plantengroei en de daarin levende boeiende insecten zien. Loes en Gerrit Jan laten ons de Westelijke uiterwaarden rond Culemborg op compleet verschillende wijze bekijken: Gerrit Jan deelt op zijn bekende inspirerende wijze hoe leuk het is om vogels te kijken met enthousiaste beginnende vogelaars. Loes fotografeert het water en het licht in het landschap, zodanig dat het kunst wordt. Jan Dirk gaat op safari in zijn eigen kleine tuin en geeft een inkijkje in het wondere leven van allerlei beesten en beestjes aldaar. Het belooft een gevarieerde boeiende avond te worden met natuur uit verschillende invalshoeken door gepassioneerde mensen!
Wanneer: Woensdag 19 maart, toegang gratis. Aanmelden vooraf is niet nodig.
Waar: De Steenuil, Steenovenslaan 20, 4101 AM Culemborg.
Tijd: 20.00 –22.00 uur (u bent welkom vanaf 19.30 uur).
Voor meer informatie: Annette van Berkel lezingcoor@nvwc.nl.

22-03-2025

Jeugdactiviteit: Natuur in de stad

Niet alleen buiten de stad is er natuur te vinden, de stad zelf zit er vol mee. Op 22 maart gaan wij naar deze natuur op zoek. Met stoepkrijt in de aanslag proberen we zoveel mogelijk soorten te vinden. Op straat noteren wij wat we hebben gezien. Wij verzamelen om half 2 bij het stadhuis en gaan van daaruit te voet verder. Om half 4 zijn wij weer bij het stadhuis terug. Wie weet wat we allemaal voor natuur tegenkomen, alleen al op dat oude historische gebouw. 😊
Ga je mee? Laat het even weten via jeugdcoor@nvwc.nl en breng gerust een broertje, zusje, neefje, nichtje mee. Tot dan!
Datum: 22 maart.
Tijd: 13:30 – 15:30 uur.
Brengen en halen: Oude stadhuis op de Markt (tegenover de HEMA).

29-03-2025

Vogels in de buurt: 29 maart excursie

Deze excursie is verplaatst van 5 april naar 29 maart. Waar we naartoe fietsen is nog een verrassing. Gerrit Jan stapt op 29 maart om 9:00 uur op de fiets vanaf het grote plein voor De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg. De excursie duurt ongeveer twee uur. Deze maandelijkse fietsexcursies zijn geschikt voor zowel beginnende als gevorderde vogelaars. Aanmelden vooraf is niet nodig en er zijn geen kosten aan verbonden. Heb je een verrekijker? Neem die dan mee. Voor meer info een mailtje naar gjklop@gmail.com.
Volgende excursie: **10 mei**.

Nieuws uit de natuur (februari)

Lezing: Onderwaternatuur van het zoete water

Grote opkomst bij de lezing in februari van Kim Noordermeer en Rob Kool, beiden duikinstructeur van de Nederlandse Onderwatersport Bond. Niet alleen vaste bezoekers, maar ook veel bekenden uit de duiksport. Alle facetten van de duiksport binnen Nederland kwamen aan de orde. Rob was bioloog en daardoor vooral geïnteresseerd in alle vormen van leven die je onder water tegen kon komen. Ze namen ons mee naar diverse plekken in Nederland, maar ook plekken in onze omgeving, zoals de Afgraving en de Beldert, een plas in Zoelen. Onder water kom je soms ook voorwerpen tegen die er door mensen in gedeponeed zijn. In de lezing ook aandacht voor een betere bescherming van het onderwaterleven. Er waren boekjes beschikbaar, o.a. ook over de beste duiklocaties in Nederland.

Jeugdgroep spot 18 soorten vogels

Wederom had een grote groep kinderen zich opgegeven voor de activiteit in februari. Ze stonden te trappelen om, met verrekijker in de aanslag, op zoek te gaan naar wintergasten. Een wintergast is een vogel die in de winter noordelijk gelegen streken verlaat waar hij heeft gebroed om in streken met gematigder klimaat te overwinteren. De NVWC heeft in de loop der jaren flink wat zoekkaarten en formulieren verzameld, zoals een formulier met zwanen, ganzen, eenden en overig van een vogeltelling in de Goilberdingerwaard uit 2016. Welke vogels van die lijst zouden wij anno 2025 in deze waard nog kunnen zien? Op de fiets vertrokken de kinderen met 4 begeleiders richting de uiterwaarden. De weersomstandigheden waren ideaal. In de Baarsewaard zagen we bij de kribben in de buurt van de spoorbrug meteen een fuut in winterkleed, hij zag er prachtig uit.

We zagen ook een aalscholver, die het broedkleed alweer had aangetrokken. De groep fietste daarna verder richting Goilberdingerwaard. Langs de dijk werd op verschillende punten gestopt om in de verte te turen naar vogels. Bij Werk aan het Spoel werd ook nog een ommetje gelopen, via de armenboomgaard weer terug. Soortenlijstje: fuut, meerkoet, aalscholver, zilverreiger, grauwe gans, kokmeeuw, kuifeend, zilvermeeuw, slobeend, krakeend, roodborstje, brandgans, kuifeend, ijsvogel, fazant, Canadese gans, kauw en kraai.

Knotwerk van seizoen 2024-2025 zit erop!

In februari is een einde gekomen aan dit knotseizoen. De knotters werkten steeds onder goede weersomstandigheden, behalve op de laatste snoeidag op 22 februari. Die moest worden afgelast vanwege regen. Met behulp van vrijwilligers van Werk aan het Spoel zijn begin februari 11 knotwilgen gesnoeid onder fraaie winterse omstandigheden. Twee bomen zijn niet gesnoeid in verband met hun slechte staat. Het was niet meer verantwoord om er in te klimmen. Caatje zorgde voor heerlijke soep. Meer foto's in de [fotorubriek](#), zelfs vanuit de lucht met een drone genomen door medewerkers van Werk aan het Spoel. Op 22 november 2025 start het nieuwe knotseizoen.

Nachtvlinders in LED-emmers Caetshage

Sinds 2024 neemt Stadsboerderij Caetshage deel aan het BIMAG-project. "Boeren Insecten Monitoring Agrarisch Gebied". Zij verzamelen hiermee belangrijke informatie over de vlinderstand op het platteland. Dit jaar konden in februari al de eerste LED-emmers worden geplaatst en zowaar een vlinder in de val: een kersverse nunvlinder! Het is een algemene voorjaarsuil die als pop overwintert en nu begint te vliegen. De rupsen eten van allerlei bomen en planten (eik, berk, meidoorn, wilg, zuring, brandnetel). Nu de nachten minder koud worden, zullen er binnenkort meer nachtvlinders in de vallen verschijnen.

Klusploeg maakt bakfiets geschikt voor promotieactiviteiten

Er is een opbouw op geplaatst, die inmiddels een mooi kleurtje heeft en er moet daarna nog het een en ander aan geknutseld worden.

Poppen van gierzwaluwvlies

Bert Vos heeft vorig jaar bij de NVWC een lezing gehouden over gierzwaluwen. Iemand heeft toen gevraagd om poppen van de gierzwaluwvlies. De poppen zijn er inmiddels, maar Bert weet niet meer wie die vraag heeft gesteld. Ben jij die persoon, stuur dan een mail naar bestuur@nvwc.nl.

Fotorubriek

Nieuwe foto's in de [fotorubriek](#), w.o. 2 appelvinken in de Betuwe en genieten van vlinders in de winter.

Nieuws van het bestuur

Om alvast te noteren: Jaarvergadering 9 april

Binnenkort ontvang je de agenda en verslagen. Inhoudelijke jaarverslagen van bestuur en werkgroepen verschijnen in de Hak-al van maart.

Wie komt ons bestuur versterken?

We hebben gelukkig een groot bestuur met heel enthousiaste vogelwachters. Maar Ruud Post zal het bestuur gaan verlaten en daarom is er nu de kans voor een nieuw zevende bestuurslid. Heb je zin om eens in de maand bij elkaar te komen om het wel en wee van de Natuur- en Vogelwacht te bespreken? Wil je de andere bestuursleden voeden met nieuwe inzichten en mooie plannen? Meld je dan aan via bestuur@nvwc.nl. Dit kan tot de jaarvergadering. Mocht je eerst een keertje willen komen proefdraaien dan kan dat ook. De eerstvolgende vergadering is op 20 maart.

De eerstvolgende bestuursvergadering is op donderdag 20 maart.

Activiteiten en berichten van anderen

IVN West-Betuwe:

- 1 mrt Extra wandelexcursie door unieke Tichelgaten in Buren. In de winter zijn het vooral de verschillende bomen die de aandacht trekken in dit natte gebied. Op de plas (beter bekend als de 'Put') zijn meestal verschillende eenden te zien. Trek een paar goede wandelschoenen aan en loop mee met de natuurgidsen van IVN. Het is geen lange wandeling. Genoeg tijd om te vertellen over het ontstaan van dit bijzondere gebied, waar ooit klei werd afgegraven voor bakstenen. Tijd: 14:00 – 16:00 uur. [Hier meer](#) info en aanmelden.

- 5 mrt Presentatie over de Oehoe in Nederland, door Scipio van Lierop. Van Lierop is voorzitter van de Oehoewerkgroep Nederland. Sinds 1997 broedt de Oehoe elk jaar in ons land. Tot ongeveer 2002 ging het om enkele broedgevallen in Zuid-Limburg. Daarna dook deze grote uil ook op in Gelderland, Noord-Brabant en Drenthe. Nu is de Oehoe met een heuse opmars in heel Nederland bezig. Aanvang 20:00 uur. Locatie: Stroomhuis Neerijnen. [Hier meer](#).

- 22 mrt Wandelexcursie door natuurgebied 't Broek bij Waardenburg. Dit natuurgebied zit verstopt tussen de snelwegen van Knooppunt Deil. Het is een mooi gebied met afwisselend bosjes, open terrein en restanten van eendenkooien. Waarom is dat plasdrasgebied er eigenlijk en wat heeft het te maken met de windmolens die achter in het gebied staan? Trek stevige schoenen aan en ga mee met deze wandeling en de IVN natuurgidsen vertellen het je graag. Aanvang 14:00 uur, duur ca. 2,5 uur. [Hier meer](#) info en aanmelden.

De Vlinderstichting: 1 mrt Landelijke Dag met thema "Werken aan herstel"

Op zaterdag 1 maart is weer de inmiddels traditionele Vlinderdag in de Junushoff te Wageningen. Een dag waar meer dan 600 vlinder- en libellenliefhebbers samenkomen. Er zijn weer mooie films van Annette van Berkel, boeiende verhalen, veel verschillende informatiestands van organisaties en volop de gelegenheid om oude bekenden en nieuwe enthousiastelingen te ontmoeten. [Hier meer](#) info, programma en aanmelden. Het is ook mogelijk de dag online te volgen.

Vogelbescherming: 2 mrt Gevleugelde start van "Beleef de Lente"

De lente staat onmiskenbaar voor de deur en daarmee ook het moment waar velen naar uitkijken, want de camera's van Beleef de Lente gaan weer aan! Vanaf zondag 2 maart om 8 uur 's ochtends kan iedereen meekijken met de meest bijzondere en ontroerende vogelmomenten tijdens een nieuw broedseizoen. Bij de start staan meteen zeven camera's live. [Hier meer](#).

Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden:

- 6 mrt Presentatie "Een zoektocht naar de keuzes die lepelaars en grutto's tijdens hun trek maken" door Jouke Altenburg.

Wetlands (intergetijde- en moerasgebieden) zijn van enorm belang voor vogels, waaronder steltlopers. Ze vormen belangrijke broedgebieden voor o.a. lepelaars en grutto's. Maar ook buiten de broedtijd zijn wetlands voor hen cruciaal: om te ruïen, rusten en foerageren. Samen vormen de wetlands een 'ketting': de Flyway. Jouke Altenburg is lid van de NVWC.

In deze presentatie combineert hij natuurbeleving en eigen telresultaten met de uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek. Aanvang 20:00 uur.

- 9 mrt Vogelexcursie naar de Korendijkse slikken, bij De Haringvliet. O.l.v. Koos Maat.

[Hier meer](#) info over bovenstaande activiteiten.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

Oranje Fonds: 14 en 15 maart NLdoet

Het Oranje Fonds organiseert op 14 en 15 maart, samen met duizenden sociaal-maatschappelijke organisaties in het land de grootste vrijwilligersactie van Nederland. NLdoet zet vrijwilligerswerk in de spotlights en nodigt iedereen uit om een dagje het verschil te maken en ertoe te doen!

Er zijn meerdere activiteiten in Culemborg, w.o.

- 15 mrt Opknappen van Het Pieterplaatsje..
Tijd: 10:00 - 15:00 uur. Locatie: Pieterplaatsje, Culemborg.
 - 15 mrt Tuinklusers gezocht (met na afloop een lekkere lunch).
Tijd: 10:00 - 14:00 uur. Locatie: Prijsseweg, Culemborg.
 - 15 mrt Opfrisbeurt voor buurtcentrum Bolderburen.
Tijd: 10:00 - 14:00 uur. Locatie: Prijsseweg, Culemborg.
- Voor meer info over alle activiteiten in de buurt [zie hier](#).

FLORON: 19 mrt t/m 2 juli Basiscursus flora in 14 online lessen

Praktische cursus voor iedereen die wilde planten wil leren herkennen. Voorkennis is niet noodzakelijk. Tijdens de cursus leer je verrassend snel wilde bloemen en veel voorkomende bomen, struiken en grassen op naam te brengen.

Je vindt wekelijks op woensdagavond nieuwe lesvideo's en een huiswerkopdracht in jouw digitale leeromgeving. Je kunt de les op elk gewenst moment in je eigen tempo volgen. [Hier meer](#) info en inschrijven (kan tot 10 maart).

Geldersch Landschap & Kasteelen: 21 mrt Stinzenwandeling

Fleurige bloemen maken duidelijk dat de lente is begonnen. Op landgoed Waardenburg en Neerijnen groeien veel stinzenplanten. Knikkend vogelmelk, bostulp, holwortel, Italiaanse aronskelk, daslook; het is er allemaal te vinden. Deze zogenoemde stinzenplanten zorgden vroeger voor kleur rond de buitenplaatsen in het vroege voorjaar en dat is nu nog steeds zo. Vandaag zet de boswachter de stinzenplanten centraal. Tijd 14:00-16:00 uur. [Hier meer](#) info en aanmelden.

Wereld Natuur Fonds: 22 mrt WWF - Earth Hour

Kan één uur de wereld veranderen? Onmogelijk. Het is maar één uur.

Maar wat als overal ter wereld miljoenen mensen één uur lang iets goeds doen voor de natuur en onze toekomst? Eén uur waarin miljoenen mensen wereldwijd in actie komen — van Sydney tot Scheveningen van Euromast tot Eiffeltoren. In 2024 stonden naar schatting 1.700.000(!) Nederlanders stil bij Earth Hour en gaven wereldwijd nog vele miljoenen mensen één uur meer natuur. Sluit ook aan: zet op 22 maart om 20:30 één uur het licht uit tijdens WWF-Earth Hour 2025. [Hier meer](#).

Zoogdiervereniging: 29 mrt Zoogdierdag 2025

De jaarlijkse Zoogdierdag is dé dag voor alle liefhebbers van wilde zoogdieren om elkaar te ontmoeten en te genieten van een divers programma vol boeiende lezingen, praktische workshops en leerzame excursies.

Burgers' Zoo, Arnhem, 10:00 uur. [Hier meer](#) info, programma en aanmelden.

NIEUWSBERICHTEN

De Vlinderstichting: "Toekomst voor Natuur" afl. 77 en 78.

Beluister de podcasts van Anthonie Stip (februari).

[Afl. 78](#) – Het kruidboek van Rumphius: verhalen over koloniale botanie.
Met Norbert Peeters.

[Afl. 77](#) – Natuurbeheer: de glorie van het vak.
Met Gijs Looijen en Bart van der Aa.

Jaar van de Torenvalk: Zes toffe torenvalkfeiten

Wat je wellicht weet van de torenvalk, is dat hij vaak stil in de lucht hangt te 'bidden' langs de kant van de weg, op zoek naar muizen. Daaraan is hij goed te herkennen. Wat je misschien niet weet over deze kleine roofvogel staat [hier](#) op een rijtje.

Colofon	
Verschijning	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjiepl!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjiepl!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. augustus en wordt verzonden aan ruim 650 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjiepl!!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
Foto's en illustraties	Anton Belser (2x Frans Waroux op bakfiets), Archief (krantenartikel oprichting NVWC, knotten met tractor, jeugdkamp), Jouke Altenburg (grutto, jonge oehoe, lepelaars in Everdingerwaard, visdief, huismus), Anthonie Stip (krabspin met kleine bijvlieg), Loes Plaisier (water en licht), Leo van der Kooij (krokussen, bostulp), Kars Veling (Collage natuur in de stad, nunvlinder, Tichelterrein, zwartsprietdikkopjes, torenvalk), Gijsje van Ingen (voegeexcursie, kruiwagen), Johan de Kruif (lezing duikers), Maartje van der Ploeg (2x jeugd vogels kijken), medewerker Werk aan het Spoel (knotfoto met drone genomen), Alies Derwig (bosuil), Wim Rubers (blauw walstro), Wikipedia (lichtvervuiling kassengebied), Jandirk Buizer (egel).
+Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.